

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Varnsdorf, Edisonova 2821, okres Děčín, příspěvková
organizace**

Adresa: Edisonova 2821, 407 47 Varnsdorf

Identifikátor školy: 600 076 423

Termín konání inspekce: 15., 18. a 19. květen 2006

Čj:	ČŠI 322/06-06
Signatura	bf7cz114

ZÁKLADNÍ ÚDAJE (DLE STAVU K 30. 9. 2005)

Ve školním roce 2005/2006 zajišťuje vzdělávání žáků 29 učitelů (z toho 25 žen). 19 tříd (z toho 10 na 2. stupni) navštěvuje 449 žáků (z toho 243 na 2. stupni). Výuka probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2 včetně pozdějších úprav a doplňků. Zřizovatelem školy je Město Varnsdorf.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená na 2. stupeň základní školy (dále ZŠ).

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

1 Hodnocení úprav vzdělávacích programů a úrovně řízení školy v oblasti personálních podmínek a DVPP, základní zjištění v oblasti podpory rozvoje osobnosti žáka a rovných příležitostí ke vzdělávání a sledování rozvoje vlastního hodnocení školy

Formální podmínky zařazení do rejstříku škol

Škola doložila zřizovací listinu a rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku včetně změn. Právní forma (příspěvková organizace) a předmět činnosti jsou v souladu s těmito dokumenty, změny škola průběžně oznamuje. Kapacita ZŠ činí 450 žáků, k 30. 9. 2005 byla naplněna na 99,8 %. Formální podmínky zařazení do rejstříku škol škola splnila.

Koncepční dokumenty školy

Ředitelka školy (dále ŘŠ) má zpracovaný „Dlouhodobý záměr na období 2004 - 2008“. Tento není v rozporu s „Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a kraje“. Reaguje na reformu vzdělávání v ČR, zohledňuje specifika místního regionu, analyzuje stav a stanovuje cíle pro jednotlivé roky. Rámcové cíle vzdělávání pro školní rok 2005/2006 se zaměřují mj. na oblast prevence sociálně patologických jevů, účinné komunikace, dovedností při práci s výpočetní technikou a ochranu práv žáků.

Tvorba školního vzdělávacího programu (ŠVP) se nachází v přípravné fázi. Probíhá cílené vzdělávání pedagogického sboru, při kterém jsou mj. využívány zkušenosti pilotní školy. Stávající dokumenty nebyly vzhledem ke klíčovému oblastem upravovány. Podporu žákům se sociálním znevýhodněním, nadaným a se spec. vzdělávacími potřebami (SVP) koncepční dokumenty zvláště neřeší (nadané žáky škola nevykazuje, integruje pouze 5 žáků se SVP).

Místní iniciativy

Školská rada byla zřízena v termínu stanoveném zákonem. Do ovlivňování koncepčních záměrů školy se zatím nezapojila.

Řízení školy

ŘŠ byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení s účinností od 1. 8. 2004, ve funkci je druhým rokem. Splňuje kvalifikační požadavky pro výkon této funkce, věkovou hranici 65 let nepřekračuje. Spolupráci s rodiči hodnotí ŘŠ z 90 % dobře, daří se navazovat komunikaci i s rodiči problémových žáků. Při škole funguje Rada rodičů a přátel školy, která

mj. pomáhá finančně zajišťovat školní exkurze, účast žáků v soutěžích a v projektech. Koncepční záměry školy rodiče zatím neovlivňují.

Způsob řízení podporuje vzájemnou spolupráci učitelů. Pro školu je charakteristické příznivé sociální klima (otevřená komunikace, respektování potřeb učitelů, pohodová atmosféra, tvůrčí prostředí, vzájemná pomoc učitelů, pomoc nově příchozím). Z organizačního hlediska je spíše nahodilý uplatňovaný systém osvojování žákovských kompetencí v oblasti ICT, založený na osobním vkladu jednotlivých učitelů.

Pracovníky se vedení školy snaží motivovat formou veřejných kritérií pro stanovování osobních příplatků a pružným systémem odměn. Jejich práci hodnotí v pohospitačních pohovorech, výjimečné aktivity jsou oceňovány na společných poradách.

Personální podmínky

Chod školy zajišťuje celkem 37 zaměstnanců (z toho 5 mužů). Vzdělávání v ZŠ zajišťuje 25 učitelů (z toho 4 muži), na jednoho učitele připadá 18 žáků. Vedení tvoří ŘŠ a její zástupkyně, jeden vyučující působí jako výchovný poradce, jedna učitelka jako metodička prevence sociálně patologických jevů. ŘŠ působí zároveň jako koordinátor ICT, zástupkyně ŘŠ je koordinátorem pro tvorbu ŠVP. 9 učitelů vyučujících na 1. stupni je odborně kvalifikovaných.

Na 2. stupni ZŠ vyučuje 16 učitelů (z toho 4 muži), na jednoho pedagoga tak připadá 15 žáků. 11 učitelů (tj. 69 %) splňuje podmínky odborné kvalifikace pro 2. stupeň ZŠ, 3 učitelé splňují kvalifikační předpoklady pro učitele odborných předmětů střední školy. Začínající učitelé (s praxí kratší než 3 roky) ve škole nejsou.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) - sledované období 2004/2005 a 2005/2006

DVPP je realizováno v souladu se školním „Plánem DVPP“. Ten jako hlavní priority stanovuje oblast ICT, cizí jazyky a odborné vzdělávání. Účast na akcích DVPP nenaráží dle sdělení ŘŠ na finanční potíže. Zájem o DVPP učitelé mají, ne vždy se ale vybraných akcí mohou zúčastnit (odpadání akcí, preference zajištění vyučovacího procesu v případě většího zájmu). Hlavním problémem je totiž odlehlost školy od vzdělávacích center. Vedení školy se snaží toto řešit zajišťováním akcí přímo na půdě školy.

Zapojení pedagogů 2. stupně ZŠ do vybraných oblastí DVPP dokumentuje následující tabulka.

Tab. č. 1 – Zapojení učitelů II. stupně v DVPP

Oblasti vzdělávání	ICT	ŠVP	Cizí jazyky	Soc.pat.jevy, ochrana práv a svobod žáků	Vzdělávání žáků se ŠVP	Jiné
Školní rok						
2004/2005	15	2	3	2	2	10
2005/2006*	15	16	3	2	2	8

* Údaje k datu inspekce

Vedení školy absolvovalo řadu krátkodobých akcí z oblasti školského managementu, zástupkyně se školí v projektu Koordinátor. Nekvalifikovaní zatím nezačali studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, jedna vyučující absoluuje rozšiřující studium.

Vlastní hodnocení výsledků vzdělávání

Vlastní hodnocení směrem k plnění cílů základního vzdělávání škola zatím neprováděla. Částečně analytický a hodnotící charakter má výroční zpráva. Vedení školy zjišťuje výsledky vzdělávání na základě klasifikace prospěchu a chování, úspěšnosti žáků při přijímacím řízení, referencí ředitelů z okolních středních škol. Využívá i komerčně nabízených testů (jeden zajistil na svých školách i zřizovatel), výsledky analyzuje, opatření zatím přijímána nebyla. Na oblast vzdělávání žáků se SVP se tomto směru speciálně nezaměřuje. Sledována a vyhodnocována je účast žáků v soutěžích a projektech. Slovní hodnocení výsledků žáků bylo využito u žáků - cizinců na 1. stupni, na 2. stupni v současné době uplatňováno není. Výstupní hodnocení dle § 51 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla zpracována.

V těchto sledovaných oblastech vykazuje škola standardní úroveň.

2 Hodnocení oblasti prevence sociálně patologických jevů (šikana) na 2. stupni ZŠ, uplatňování ochrany práv a svobod žáka

Systém hodnocení a diagnostiky má standardní úroveň. Škola zpracovává „Školní preventivní strategii“ pro každý školní rok. Průběžně (cca jednou za tři měsíce je vyhodnocována a korigována), v závěru školního roku je pak zhodnocena celkově. Vychází z dobrých znalostí složení žakovských kolektivů a sociálního zázemí žáků, v případě potřeby jsou realizována tematicky zaměřená šetření mezi žáky. Zaměřuje se zejména na prevenci užívání legálních drog, šikany a výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Příkladem dobré praxe je organizace řady preventivních projektů ve spolupráci s jinými organizacemi - zřizovatelem (Hrou proti AIDS), SZŠ Rumburk (peer program) a dalšími, neziskovými organizacemi (např. Teen Challenge, Sdružení na křižovatce). Škola konstatuje výrazně vyšší efektivitu těchto akcí při zapojení osob z mimoškolního prostředí, kdy se daří vtáhnout do aktivit právě problémové žáky.

Vzdělávacích akcí se zúčastňuje metodička prevence sociálně patologických jevů a výchovný poradce. Získané zkušenosti předávají ostatním pedagogům. Pro žáky je zřízena schránka důvěry, na problémy žáků je anonymně (pod značkou) odpovídáno. Školního psychologa škola nemá.

V rámci prevence záškoláctví dbá škola o poučení žáků a rodičů o pravidlech omlouvání absence (školní řád dostal každý domů), neomluvená absence se v uplynulých letech objevila jen sporadicky a byla řešena individuálně při pohovorech s rodiči. V 1. pololetí tohoto školního roku měli žáci 11 814 zameškaných hodin, z toho žádnou neomluvenou.

Existenci šikany si škola uvědomuje, problémy se snaží řešit a předcházet jim. Problematice vztahů mezi žáky se plánovitě věnuje od 1. ročníku. Výskyt šikany ve škole potvrdily i dotazníky zadané ČŠI žákům 9. ročníku. S náznaky šikany vůči své osobě se setkalo ve škole 29 % respondentů (žáků 9. ročníku). Jako její nejčastější formy uvádějí pomluvy, posměch a nadávky, případ fyzického napadání se vyskytl ojediněle. 7 % uvedlo, že jsou ubližováni ze strany spolužáků vystaveni denně. 90 % respondentů potvrdilo dobrou informovanost ze strany školy o postupech při výskytu tohoto jevu, 63 % věří, že škola dokáže žáky před šikanou ochránit. Jako osobu, která v případě šikany pomohla, uvedli postižení nejčastěji třídního učitele či jiného pedagoga a kamaráda. 96 % respondentů uvedlo, že má ve své třídě dobrého kamaráda a 75 % by tuto školu svým kamarádům doporučilo.

Škola se snaží podporovat rozvoj sociálních kompetencí žáků zejména v předmětech výchovného charakteru, při realizaci preventivních projektů a při sportovních akcích.

Ve škole je nastaven standardní systém výchovného poradenství, zastřešující mj. péči o žáky se SVP, problémové žáky a volbu povolání. Přípravovány jsou i besedy k problematice výchovy pro rodiče.

Ochranu práv a svobod žáků řeší školní řád, stejně tak jejich povinnosti. Stav v této oblasti vedení školy ve školním roce 2004/2005 analyzovalo a vyhodnotilo rizika v nárůstu absence žáků (skryté záškoláctví), kázeňských přestupků, ničení školního majetku, odrážející se i v nárůstu udělovaných kázeňských opatření (celkem 79 napomenutí a důtek třídních učitelů v 1. pololetí tohoto školního roku). Přijatá opatření v oblasti absence vedla k jejímu snížení v porovnání s 1. pololetím šk. roku 2004/2005 o 10 %.

Velmi dobrou spolupráci v oblasti prevence sociálně patologických jevů a ochrany práv žáků deklaruje škola s PPP, SPC, ETOP Děčín, sociálními kurátory, Policií ČR a dalšími již výše uvedenými organizacemi.

Zařazování do systému vzdělávání žáků se SVP odpovídá platným školským předpisům. Škola integruje v běžných třídách pouze 5 žáků (z toho 2 dívky) se speciálními vzdělávacími potřebami. Na 2. stupni ZŠ jsou integrováni 2 chlapci a 1 dívka. Škola pro ně zpracovává a průběžně inovuje individuální vzdělávací plány (IVP), v případě žáků se smyslovými vadami využívá pomoci specializovaných odborníků. Kladně hodnotí zejména spolupráci se SPC a PPP. Výsledky práce se žáky jsou vyhodnocovány a diskutovány na poradách, s rodiči (kteří dle sdělení ŘŠ spolupracují vesměs velmi dobře) pak průběžně. Kontrolní činnost vedení nezaznamenala nezohlednění žáků se zdravotním postižením ostatními učiteli, dle sdělení ŘŠ nejsou v tomto směru podněty ani ze strany rodičů.

Nadané žáky škola nevykazuje a na práci s nimi se speciálně nezaměřuje. Individuálně je pracováno s žáky v rámci příprav na předmětové soutěže, podporován je rozvoj schopností a dovedností sportovně založených žáků (kopaná, košíková, atletika). Právě v této oblasti dosahují žáci velmi dobrých výsledků.

Ve školním roce 2004/2005 ukončilo docházku v ZŠ 51 žáků v 9. ročníku, žádný žák v ročníku nižším.

Prevence sociálně patologických jevů má ve škole standardní úroveň.

3 Využití informačních a komunikačních technologií ve výuce (mimo předměty ICT) na druhém stupni ZŠ

Vzdělávání v oblasti ICT je jednou z priorit, které deklaruje plán dalšího vzdělávání učitelů, konkrétnější rozpracování je v plánu ICT. Učitelé 2. stupně jsou postupně připravováni na práci s ICT technikou a její využití při výuce. Ke dni inspekce absolvovalo 75 % učitelů 2. stupně vzdělávání v oblasti SIPVZ modulu Z a P0, dva učitelé pak úplný modul P. Funkci ICT koordinátora a správce počítačové sítě zastává ředitelka školy (bez úlev v úvazku dle Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací činnosti pedagogických pracovníků), vzdělávání pro činnost koordinátora absolvovala.

Škola má 35 počítačů (pracovních stanic) využívaných žáky a učiteli, částečně využívaná je též učebna se zastaralým a již neinovovaným disketovým systémem Consul. Dle Standardu ICT služeb ve škole to je k termínu inspekce 8 pracovních stanic na 100 žáků školy. Vybavení představují dvě počítačové učebny (26 stanic připojených k internetu, propojených ve dvou sítích) s postupně inovovaným vybavením výukových programů a encyklopedií. Čtyři stanice bez připojení k internetu jsou umístěné v učebně německého jazyka, vedení školy a učitelé mají k dispozici v kabinetech a ve sborovnách 5 PC s připojením k internetu. Datový projektor ani jinou prezentační techniku škola zatím nevlastní. Plán jednotlivých kroků

naplňování standardu je popsán v ICT plánu školy. Při výuce v počítačových učebnách pracují u jednoho počítače jeden až dva žáci.

Učitelé 2. stupně mají přístup k výpočetní technice při přípravě na výuku, 56 % podle dotazníků využívá i počítač mimo školu. Při organizaci obsazení učen výpočetní techniky jsou stanovena pravidla, učitelé zapisují své požadavky do „rozvrhů obsazení počítačových učen.“ Odbornou pomoc zajišťuje koordinátor ICT (učitelé uvádějí, že o odborné pomoci vědí a této také využívají).

Jeden z patnácti hlavních úkolů pro školní rok 2005/2006 deklaruje „rozšíření možností práce s počítači, doplnění vybavení školy dalšími pomůckami, aby byla zajištěna názornost výuky, její celková kvalita, efektivita a modernizace“. Učební plán 2. stupně však zatím nezajišťuje pro každého žáka alespoň základní seznámení s ICT technikou (toto absolvuje pouze jedna skupina ve volitelném předmětu informatika v 7. ročníku). Kompetence k obsluze PC a seznámení s jejich využitím pro práci při výuce (pokud je nezískali již na 1. stupni nebo mimo školu) tak získává většina žáků prostřednictvím učitelů „nepočítačových“ předmětů nebo při mimoškolní činnosti.

Dvanáct dotázaných učitelů, kteří vyučují na 2. stupni uvádí, že využívá výpočetní techniku při výuce svých předmětů. Čtyři učitelé ji využívají jednou až dvakrát za pololetí, čtyři několikrát měsíčně či týdně (český jazyk, cizí jazyk, matematika, fyzika) a čtyři ICT při výuce nevyužívají vůbec. Jako nejčastější činnosti uvádějí práci s internetem, práci s výukovými programy a procvičovacemi programy. V rámci inspekční činnosti byla provedena hospitace v hodině českého jazyka, kde byla využita ICT technika promyšleně a efektivně (komplexní opakování práce s informacemi – zadání a odeslání úkolů elektronickou poštou, práce s elektronickými slovníky, vyhledávání informací na internetu, opravy, úpravy a ukládání dokumentů).

Škola má v souladu s příslušným metodickým pokynem MŠMT zpracovaný „ICT plán školy“ na období 2005 – 2006. Jsou zde stanoveny dílčí cíle v oblasti infrastruktury, softwaru a vzdělávání, způsob jejich dosažení a financování, jeho naplnění závisí především na finančních možnostech školy. Jako nejzávažnější problém s rozvojem ICT vnímá škola problémy s prezentační technikou. Školní internetové stránky jsou funkční a přehledné.

Podmínky a využívání ICT na 2. stupni (mimo předměty ICT) jsou standardní, postupně se daří naplňovat Standard ICT služeb ve škole.

Hodnotící stupnice

rizikový stav	standardní	příklad dobré praxe
<i>podprůměrné, nepříznivé, nedostačující, vyžaduje zásadní změnu, velká rizika</i>	<i>funkční, průměrné, stav nevyžaduje zásadní změnu, únosná rizika</i>	<i>vynikající, nadstandardní, příkladné</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy čj. 150/2002 včetně pozdějších změn
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku čj. 5206/2006-21
3. Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2005
4. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2005
5. Školní řád schválený pedagogickou radou dne 29. 8. 2005
6. Výroční zpráva za školní rok 2004/2005
7. Výchovně vzdělávací plán pro školní rok 2005/2006

8. Dlouhodobý záměr školy na období 2004 - 2008
9. Školní preventivní strategie na školní rok 2005/2006
10. Vyhodnocení MPP za školní rok 2004/2005
11. Plán DVPP na školní rok 2005/2006
12. Přehled a doklady o DVPP ve školních letech 2004/2005 a 2005/2006
13. Osobní spisy pedagogů 2. stupně ZŠ
14. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků
15. Záписy z jednání školské rady
16. Kritéria pro stanovování osobních příplatků
17. Hospitační záznamy ŘŠ
18. Záznamy z jednání pedagogické rady (šk. roky 2004/2005 a 2005/2006)
19. Záписy ze schůzek předmětových komisí (šk. roky 2004/2005 a 2005/2006)
20. ICT plán školy do roku 2005/2006 – textová a tabulková část (11. 1. 2005)
21. Dotazníky ICT pro učitele 2. stupně
22. Dotazníky o šikanování pro žáky 9. ročníku
23. Záznamy standardizovaných rozhovorů s pedagogy školy
24. Vnitřní řád učebny výpočetní techniky (1. 8. 2004)
25. Rozpis volitelných předmětů

ZÁVĚR

Škola splňuje formální podmínky pro zařazení do rejstříku škol, její kapacita je využita na 99,8 %.

Koncepční dokumenty reagují na reformu vzdělávání v ČR. Tvorba ŠVP se nachází v přípravné fázi, probíhá plánovitě vzdělávání pedagogického sboru. Současné dokumenty již nebyly vzhledem ke klíčovým oblastem upravovány.

Vlastní hodnocení směrem k plnění cílů základního vzdělávání škola zatím neprováděla. Výsledky vzdělávání hodnotí dosud standardními způsoby zejména na základě klasifikace prospěchu a hodnocení chování, využívá rovněž komerčně nabízených testů.

Personální podmínky jsou vzhledem k míře kvalifikovanosti pedagogického sboru velmi dobré. Odpovídající pozornost věnuje škola DVPP, zájem učitelů a potřeby školy jsou limitovány odlehlostí místa od vzdělávacích center.

Způsob řízení podporuje spolupráci učitelů, pro školu je charakteristické příznivé sociální klima.

Prevence sociálně patologických jevů má ve škole standardní úroveň, pozornost je věnována i ochraně práv a svobod žáka. Příkladem dobré praxe je široká spolupráce s neziskovými organizacemi v rámci preventivních projektů.

Na základě výsledků šetření PPP škola integruje na 2. stupni pouze 3 žáky, ve spolupráci s příslušnými odborníky pro ně zpracovává IVP, výsledky jejich vzdělávání průběžně sleduje.

Méně účinný je systém osvojování žákovských kompetencí v oblasti ICT, kdy osvojení základních žákovských dovedností při práci s ICT je povětšinou dílem učitelů jiných předmětů při užití PC v „nepočítačových“ předmětech či výsledkem mimoškolních aktivit žáků. Podmínky pro využívání ICT na 2. stupni (mimo předměty ICT) jsou jinak standardní, postupně se daří naplňovat Standard ICT služeb ve škole.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	R. Dlouhý v.r.
Člen týmu	Mgr. Miroslav Hyška	M. Hyška v.r.

V Teplicích dne 22. května 2006

Razítko

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu: ČŠI, Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 26. 5. 2006

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Irena Jirsáková	v.z. Irena Poláčková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2006-06-22	ČŠI 322/06-06
Školská rada	2006-06-22	ČŠI 322/06-06

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxxxxxxxxxxxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	Připomínky nebyly podány.